

Muziek in de bovenbouw

*In de bovenbouw kun je het vak muziek kiezen als examenvak. Dit zou voor iedereen een logische keuze moeten zijn, want iedereen is op elk willekeurig moment van de dag bezig met muziek. Ook op school, als je door de gangen loopt of op het schoolplein bent, hoor je vrijwel de hele dag door muziek, zeker wanneer Muziek-Avond eraan komt, slechts één voorbeeld van de vele mooie muziekavonden die de sectie muziek jaarlijks organiseert. Maar ook tijdens de voorbereidingen van de ckv-avonden gonst het van de muzikale activiteiten
Het vak muziek leeft op Scholengemeenschap St. Ursula.*

Toch hoor je op school maar ook thuis wel eens rare verhalen als het om het kiezen van het vak muziek gaat. Je hoort bijvoorbeeld dat je een instrument moet bespelen; dat je talent moet hebben; dat je alleen maar liedjes zingt en stukjes speelt en dat je er later niets mee kan. In dit artikel lees je dat dit allemaal Indianenverhalen zijn, verhalen die niet op waarheid berusten. Hopelijk kom je hierdoor tot een weloverwogen keuze.

Wanneer kun je muziek kiezen?

Je kunt met elk profiel muziek kiezen in de tweede fase. Muziek zit in je profiel of in de vrije ruimte.

Het is niet waar dat je muziek alleen kunt kiezen als je echt talent hebt. Dat is helemaal niet nodig. Je talent wordt namelijk ontwikkeld. Je bent niet verplicht om een instrument te gaan bespelen, dit is net zo onzinnig als dat de school je verbiedt Frans te kiezen wanneer je vader geen Fransman is. Zonder eigen instrument kun je goed voor je examen slagen.

Heb je een voldoende en geen ontrading aan het einde van de derde klas, dan zien we mogelijkheden. Twijfel je aan je mogelijkheden? Vraag dan maar aan je muziekdocent hoe hij jouw kansen inschat.

Wat ga je doen?

In de vierde klas vwo heb je een uur per week muziek, in de vijfde en zesde drie uur per week. Voor het havo is dat ook drie uur per week in de vierde en in de vijfde. In het VMBO staan twee lessen in het derde leerjaar en vier in het vierde leerjaar op de tabel.

Het lesprogramma is zo ingericht dat de verhouding tussen praktijk en theorie ongeveer 70% : 30% is. De totale studielast bij muziek is vergelijkbaar met die van andere vakken. Dat je voor muziek veel meer moet doen is een fabeltje. Waarom theorie? Door de muziektheorie en de muziekgeschiedenis krijg je beter inzicht in de wijze waarop muziek werkt. Doordat je er meer van begrijpt, ga je beter musiceren. Omdat de theorie aan het spelen is gekoppeld, kan iedereen deze op een bepaald moment begrijpen.

Wat heb je er aan?

Er zijn leerlingen die muziek kiezen omdat ze het leuk vinden of omdat ze er goed in zijn. Hier is helemaal niets mis mee. Muziek is een welkome afwisseling in je rooster en waardevol als (vrije)tijdbesteding in je verdere leven.

Dit kan iedereen bedenken, maar waar je misschien niet zo snel aan denkt zijn de volgende punten:

In elke studie en baan moet je voortdurend problemen oplossen, kijk maar eens in de krant bij de personeelsadvertenties. In tegenstelling tot de meeste andere vakken kies je bij musiceren en componeren je eigen oplossing. Het bewandelen en vinden van je eigen weg is de bedoeling. Bij het musiceren en componeren, gaan doen en creatief denken samen. Onze maatschappij vraagt in veel beroepsgroepen flexibele en creatief denkende mensen, dit oefen je bij muziek.

Gelezen in de krant

" wij zijn op zoek naar iemand die een creatieve bijdrage aan ons bedrijf kan leveren en die flexibel met de eisen van deze functie om kan gaan"

Musiceren doe je op school voornamelijk in groepen. Het is dan van belang dat je op een goede maar vooral natuurlijke manier met elkaar leert samenwerken, slechts dan kun je tot een eigen oplossing komen. Onze maatschappij – kijk maar weer in de krant bij de personeelsadvertenties - vraagt mensen die goed met elkaar kunnen samenwerken, ook dit oefen je bij muziek.

Voor het uitvoeren van bestaande muziek of van zelf gemaakte stukken moet je gedurende de uitvoering ervan geconcentreerd zijn. Deze vorm van concentratie van een aantal minuten is uniek. Je leert om je anders, misschien wel beter te concentreren.

Muziek kun je kiezen omdat het past bij een toekomstig beroep of opleiding.
Enkele voorbeelden:

MBO

Opleiding Kunst, Cultuur en Media; mdgo-activiteitenbegeleiding; sociaal pedagogisch werk; sociaal cultureel werk; mdgo-verzorging; CIOS

HBO

Pabo; logopedie; conservatorium, waaronder Opleiding Docent Muziek, popacademie, opleiding lichte muziek en klassieke muziek; geluid- en studioteknik; rockacademie; muziektherapie; sociaal pedagogische hulpverlening; culturele en maatschappelijke vorming; dramaopleiding en docent drama; dansopleiding en docent dans; toneelacademie; kleinkunstacademie; journalistiek; talen.

WO

muziekwetenschappen

Ervaringsgegevens

Om een nog beter beeld te schetsen, hebben we bovenbouwleerlingen gevraagd om in één zin te vertellen wat zij aan het vak muziek hebben gehad. Hieronder lees je wat een aantal van hen te vertellen heeft.

'Ik wilde sowieso muziek kiezen en ik vind het ook ontspannende en leuke uren in de week die voor mij school leuk maken.'

'Muziek is een welkome afwisseling tussen alle andere lessen, maar de theorie is lastig dus muziek is geen onderdeel van een pretpakket!'

'Het vak muziek had belang voor mij in de bovenbouw, omdat het een aantal uur ontspanning en creativiteit was. Mijn vervolg opleiding is PABO en daar is muziek best belangrijk.'

'Ik denk dat je in het vak muziek heel erg je creativiteit kunt laten zien, ontwikkeling van je persoonlijkheid heeft hier ook mee te maken. Bijvoorbeeld als je eerst zenuwachtig bent of verlegen, en je aan het eind van je muzieklessen toch op het podium solo durft te zingen. Muziek is een vak waarin je jezelf helemaal kunt geven.'

'Ik snap dat mensen in eerste instantie denken "muziek daar heb je toch niks aan, een beetje pingelen op een piano en liedjes nazingen", maar dat is klinkklare onzin. Bij muziek moet je zelfstandig dingen uit zoeken; je krijgt te maken met een deadline en het geeft een ongelofelijke kick om zelf een liedje neer te zetten. Je leert muziek uit elkaar te halen en zelf weer iets moois in elkaar te zetten. Voor mij - ik heb veel B-

vakken, waar het vooral om leren gaat - was muziek vooral belangrijk, omdat je hier juist met iets creatiefs bezig bent.

Je leert spelenderwijs, ook muziekgeschiedenis en muziektheorie. Men denkt snel dat je daar niks aan hebt, maar er komt veel muziekgeschiedenis terug bij alle talen. Ik heb zelf geen geschiedenis, maar ik kan wel bepaalde dingen aan elkaar koppelen door het leren van de muziekgeschiedenis. Op de muziekavond laat je aan je ouders en familie zien wat je al die jaren heb geleerd en dat geeft een geweldig gevoel! Mijn ouders hadden mij nog nooit zo gezien en waren super trots op me en ik weet zeker dat elke ouder dat zou zijn.'

'Muziek in de bovenbouw opent je oren voor de talenten van anderen en jezelf.'

'Een van de weinige vakken waar geconcentreerd en gedisciplineerd te werk gaan samengaat met plezier.'

'Het vak muziek was belangrijk voor mij, want het was niet alleen een leuk en gezellig vak, zoals iedereen altijd al denkt, maar het waren ook uren waarin je veel leerde over de muziekgeschiedenis en waardoor je heel anders tegen muziek in het algemeen aan ging kijken. Ik heb er zelfs wat aan gehad bij andere vakken, zoals de talen en geschiedenis.'

'Muziek in de bovenbouw is ontzettend leuk. Je staat niet meer met z'n allen achter de klokkenspellen te pingelen, maar maakt écht muziek. Van bekende popliedjes tot meerstemmige zangstukken, er komt altijd een resultaat uit waar je trots op mag zijn. Daarnaast werk je samen met klasgenoten met wie je anders nooit samenwerkt. Je leert hoe je samen iets maakt en ziet elkaar eens op een andere manier. De theorie is best moeilijk, maar je komt er wel doorheen.'

Tot slot

Hopelijk biedt dit artikel hulp bij het kiezen. Je kunt natuurlijk altijd terecht bij je muziekdocenten.

Succes met je keuze!

René Pisters
muziekdocent